

Beslutsprövning

57 kap. 8–19 §§ kyrkoordningen

YRKANDE M.M.

A, B, C, D, E, F och G (A m.fl.) har överklagat domkapitlets beslut och vidhållit att det klandrade kyrkorådsbeslutet ska ändras, så att Z församlings under åren 2009–2021 anlagda askgravplatser även fortsättningsvis ska skötas, handläggas och administreras i den ordning det beslutats om från början.

A m.fl. har till stöd för överklagandet anfört följande: "Vi ifrågasätter starkt, om det över huvud taget är möjligt att ensidigt och utan kommunikation säga upp ett sedan lång tid – de första tecknades 2010 – tillbaka ingånget avtal och framhålla att genom att betala tillbaka avgifterna är avtalet inte längre gällande. Det torde inte vara möjligt.

Att förändringarna dessutom tillkommit genom att tidigare anställd tjänsteman – utan arbetsuppgifter inom begravningsverksamheten eller någon som helst delegation – getts möjlighet att påverka församlingens verksamhet, ses som synnerligen besvärande. Det råder stor oro inför framtiden.

I övrigt hänvisar vi till tidigare ingivna handlingar”.

Svenska kyrkans överklagandenämnd (Severin Blomstrand, Esbjörn Särddquist, Ragnar Persenius, Eric Bylander och Britt Louise Agrell) anförde i beslut den 25 oktober 2022 följande.

Överklagandenämnden konstaterar i likhet med domkapitlet att kyrkoordningen inte innehåller några bestämmelser om överklagande av beslut som det klandrade kyrkorådsbeslutet och att det innebär att beslutet endast kan överklagas på formell grund med stöd av bestämmelserna om beslutsprövning i 57 kap. 8–19 §§ kyrkoordningen.

Domkapitlet har redovisat under vilka förutsättningar ett klandrat beslut ska upphävas och vad som blir följderna av ett upphävande. Överklagandenämnden ansluter sig till den redovisningen.

Överklagandenämnden instämmer i domkapitlets bedömning att A m.fl. inte har åberopat någon omständighet som medför att det klandrade kyrkorådsbeslutet ska upphävas. Domkapitlets beslut är därmed riktigt varför överklagandet ska avslås.

I likhet med domkapitlet vill Överklagandenämnden erinra om att det i begravningslagen bland annat finns bestämmelser om överklagande av beslut som fattats inom begravningsverksamheten och att det i första hand är Länsstyrelsen som utövar tillsyn över begravningsverksamheten.

Överklagandenämndens beslut: Överklagandenämnden avslår överklagandet.

Sökord: Beslutsprövning

Ärendenummer: ÖN 2022–0031

Beslut: 26/2022

.....

Bilaga A

Svenska kyrkan
X STIFT

DOMKAPITLET

BESLUT
2022-09-01

S 2022–0253

KLAGANDE

A, B, C, D, E, F, G

MOTPART

Y pastorat

ÖVERKLAGAT BESLUT

Kyrkorådet i Y pastorats beslut den 22 mars 2022, § 39/22

SAKEN

Beslutsprövning

DOMKAPITLETS BESLUT

Domkapitlet avslår begäran om beslutsprövning.

BAKGRUND

Kyrkorådet i Y pastorat beslutade att godkänna förslaget till dokumentet ”Begravningsverksamheten i Y pastorat 2022”. Detta enligt § 39/22 i protokollet från kyrkorådets sammanträde den 22 mars 2022.

Av dokumentet framgår bland annat att det på kyrkogårdarna i Z församling finns kist- och urngravar samt askgravlundar.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

A, B, C, D, E, F och G har lämnat in en begäran om beslutsprövning avseende nämnda beslut. De yrkar att beslutet ska ändras så att Z församlings askgravplatser även i fortsättningen ska skötas, handläggas och administreras i den ordning det beslutats om från början. De anför bland annat följande. Det finns sedan många år tillbaka askgravplatser på kyrkogårdarna i Z församling. Under åren 2019–2021 påbörjades en genomgång med syfte att förändra befintliga gravskick. Detta trots att inga nya regler eller rekommendationer aviserats från Svenska kyrkan centralt eller från stiftsnivå. Efter en inventering av gravplatser i pastoratet föreslogs att samtliga liknande gravplatser i nuvarande storpastoratet, oavsett inriktning och brukningssätt, skulle utgöra askgravlundar. Efter vissa kompletteringar i ärendet beslutade kyrkorådet om detta den 22 mars 2022. De anser inte att beslut som ligger flera år tillbaka i tiden kan ändras. De kan inte acceptera att gravrättsinnehavare fråntas sin begränsade gravrätt samt sin rätt att gravsätta ytterligare urnor i anslutning till tidigare urna, vilket blir följden om gravskicket ändras till askgravlund. Konsekvensen av kyrkorådets beslut har blivit att gravrättsinnehavare liksom ett stort antal församlingsbor uttryckt besvikelse och sorg över beslutet.

Kyrkorådet i Y pastorat anför bland annat följande. Bakgrunden är att kyrkogårdschefen uppdagade ett fel i benämningen av gravskick på kyrkogården i Z. Det saknades regler och samsyn i pastoratet vilket föranledde en inventering av gravskicken i hela Y pastorat. Efter beredning i förvaltningsutskottet gick ärendet till kyrkorådet. Kyrkorådet godkände inventeringen och bad förvaltningsutskottet att ta fram regler och reglemente för gravskicken i Y pastorat. Förvaltningsutskottet arbetade fram en broschyr och ände åter till kyrkorådet. Kyrkorådet gav ordföranden i förvaltningsutskottet i uppdrag att revidera förslaget till nästa möte med kyrkorådet. Ett

enhälligt kyrkoråd fattade därefter beslut om att godkänna regler och reglemente för gravskick i Y pastorat. I det reviderade slutgiltiga förslaget framgår att urnsättning får ske i askgravlund.

SKÄLEN FÖR DOMKAPITLETS BSLUT

Utgångspunkter för bedömningen

Kyrkoordningen innehåller inte några särskilda regler om överklagande för beslut som det nu aktuella. Beslutet kan därför endast överklagas på formell grund med stöd av bestämmelserna om beslutsprövning i 57 kap. 8-19 §§ kyrkoordningen.

Enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen ska ett prövat beslut upphävas om det

1. inte har tillkommit i rätt ordning,
2. hänför sig till något som inte är en angelägenhet för församlingen, pastoratet respektive stiftet,
3. har fattats av ett organ som har överskridit sina befogenheter, eller
4. strider mot kyrkoordningen, någon annan kyrklig bestämmelse eller någon rättsregel som Svenska kyrkan har att följa.

Beslutsprövning är en rent formell prövning där domkapitlet inte ska ta ställning till det aktuella beslutets lämplighet och inte heller kan sätta något annat beslut i dess ställe. Beslutsprövningen kan bara resultera i att det ifrågasatta beslutet antingen består eller upphävs. Domkapitlet kan endast bedöma detta utifrån grunderna i 57 kap. 10 § kyrkoordningen. Klaganden ska ange vilka fel hos beslutet som bör föranleda att det ska upphävas.

Av 2 kap. 3 § kyrkoordningen framgår att föreskrifter om församlingens ansvar för begravningsverksamheten finns i begravningslagen (1990:1144).

I begravningslagen finns bland annat bestämmelser om överklagande av beslut som fattats inom begravningsverksamheten. Länsstyrelsen utövar tillsyn över begravningsverksamheten.

Domkapitlets bedömning

Domkapitlet ska bedöma om det har framkommit skäl att upphäva det aktuella beslutet enligt 57 kap. 10 § kyrkoordningen.

Klagandena har yrkat att det aktuella beslutet ska ändras så att Z församlings askgravplatser även i fortsättningen ska skötas, handläggas och administreras i den ordning det beslutats om från början.

Beslutsprövning kan endast resultera i att ett beslut består eller upphävs. Domkapitlet kan inte ersätta det prövade beslutet med ett annat och kan därför inte ta ställning till yrkandet ovan.

Domkapitlet kan inte heller bedöma lämpligheten hos det prövade beslutet utan endast om det ska upphävas enligt någon av punkterna i 57 kap. 10 § kyrkoordningen.

Enligt domkapitlet har klagandena inte åberopat något skäl som medför att beslutet ska upphävas enligt nämnda bestämmelse. Begäran om beslutsprövning ska därmed avslås.

.....